

la informilo

***
informbulteno pri esperanto

bulletin bilingue d'information sur l'espéranto

eldonisto:

KULTURA ESPERANTO-FEDERACIO DE ORIENTA FRANCIO

FEDERATION CULTURELLE FRANCE-EST POUR L'ESPÉRANTO

MAISON DES JEUNES ET DE LA CULTURE Ph. DESFORGES
27, Rue de la République, F-54000 NANCY
PCK - CCP: 1997-72 W NANCY

nouvelle série
trimestriel
1: trimestre 1984
n° 45

abonnement
un an: 22F
eksterlando
30FF au 12 R.Koj

ANTO-FLASH... ESPERANTO-FLASH... ESPERANTO

La Informilo
27. ... Nous reviendrons au stage!

... Allo? Bien reçu!
... Inscrivez-vous pour
le stage de METZ (23/24
juin!). Bulletin dans ce
no! ... A bientôt!

"... Nous sommes allées au stage Espéranto* pour la première fois au mois de novembre parce que nous voulions de découvrir cette langue et que nous étions curieuses de voir ce que cela pouvait être en dehors des leçons que nous faisions...

... Dès notre arrivée nous avons été assez impressionnées de voir toutes les personnes présentes se parler et se répondre en Espéranto. Les cours se sont admirablement bien passés (nous étions en cours "débutants A2") et comme nous avons revu le livre "Junul-Kurso" depuis le début, cela nous a permis d'assimiler mieux les

éléments vus hâtivement (puisque nous voulions voir à peu près la moitié du cours avant le stage)...

... L'ambiance était très décontractée ce qui a favorisé les contacts entre Espérantistes. Nous avons constaté comme nulle part ailleurs que l'on pouvait s'adresser à de parfaits inconnus et discuter immédiatement avec l'impression de les avoir toujours connus.

Ce stage nous a plu à un tel point que nous envisageons déjà de nous rendre au prochain."

Catherine PRIVET, La Croisette
54110 SOMMERVILLER
Christelle PUTTEGNAT, Rue Jeanne d'Arc,
54110 DOMBASLE

* Ce 18ème stage d'ESPÉRANTO PARLE s'est déroulé

les 26 et 27 novembre 1983 à la "MAISON DE L'ASNEE" à VILLERS-lès-NANCY (note du rédacteur)

UN CONGRES UNIVERSEL POUR LE BI-MILLENAIRE D'AUGSBOURG

La 3ème cité de RFA qui fêtera en 1985 le bi-millénaire de sa fondation se prépare en effet avec fébrilité à cet événement, lequel fera certainement date dans les annales de la ville. Ces festivités seront rehaussées par les assises du 70ème CONGRES UNIVERSEL D'ESPERANTO. Le dernier rassemblement mondial des espérantophones en Allemagne Fédérale avait eu lieu à Hambourg en 1974.

Le Comité d'Organisation est à pied-d'œuvre depuis plus d'un an: on peut en effet supposer que nombre d'espérantistes empêchés de se rendre à VAN-COUVER en 1984 ont déjà noté sur leur agenda cette rencontre exceptionnelle dans une cité au passé chargé d'histoire, sise sur la "route romantique", particulièrement fière de ses musées, de son grand théâtre d'été en plein air et de ses manifestations culturelles et musicales de premier ordre.

* L'ESPERANTO A L'O.N.U. (SUITE)

C'est le thème d'un article informatif paru dans le "Bulletin du Monde Diplomatique", organe de liaison d'un grand nombre de diplomates du monde entier en poste à New-York. On y apprend en effet qu'un petit fanion vert signale aux habitués de la cafétéria du siège de l'ONU la présence régulière d'un groupe de fonctionnaires de l'Organisation Internationale, désireux tout à la fois de perfectionner leurs connaissances en espéranto tout en manifestant de façon concrète l'utilité de la Langue Internationale dans les services officiels de l'ONU.

LE DOCTEUR ZAMENHOF FILME A ANVERS... EN 1911!

C'est à la firme des frères PATHÉ que nous devons le tournage d'un film d'actualités lors du Congrès Universel d'Espéranto d'ANVERS... en 1911! Présenté à la fois aux congressistes, dans plusieurs villes belges et françaises, ce reportage stimula la firme GAUMONT qui tenta de coupler un film sur les premiers avions avec un commentaire enregistré sur phonographe; un incident technique malheureux ne permit pas la réussite de l'opération. Les cinéphiles noteront l'intérêt que les deux firmes -déjà concurrentes à l'époque- apportaient à cet événement extraordinaire que constituait le Congrès Universel. En fait le Docteur ZAMENHOF fut filmé à deux autres reprises, et peut-être également en 1909 au Congrès de Barcelone... le projet se trouvant programmé dans le planning de la firme Hispano Films.

* LE 52ÈME CONGRES MONDIAL DES NON-VOYANTS ESPERANTOPHONES

C'est en Toscane, plus précisément à Tirrenia (PISE), que ces assises bien particulières se dérouleront dans le cadre du festival "L'Italie: Culture et Nature" du 21 au 30 juin 1984. Le thème du Congrès sera cette année: "La femme non-voyante dans le monde d'aujourd'hui". Signalons que l'organisation de ce rassemblement est prise en charge par l'Association Italienne des Aveugles Espérantophones.

L'ESPERANTO DANS LES UNIVERSITES AMERICAINES

Selon une statistique de 1981, les Universités suivantes avaient inscrit dans leur organigramme pédagogique l'enseignement diversifié de l'espéranto: Edwardsville (Illinois), Eugene (Oregon), San Diégo et San Francisco (Californie), Philadelphie (Pensylvanie), Provo (Utah). Cet enseignement était également dispensé à l'Institut de Technologie de Cambridge (Massachusetts), dans les Collèges d'Elsah (Illinois), de Los Angeles (Californie) et de Wilmington (Ohio).

L'UNION FRANÇAISE POUR L'ESPÉRANTO, AMBASSADRICE CULTURELLE MONDIALE DE NOTRE LITTÉRATURE *

Désirant apporter sa contribution à l'enrichissement de la littérature mondiale espérantophone, l'U.F.E. a programmé l'édition régulière de traductions d'oeuvres de notre patrimoine national en espéranto. Deux numéros spéciaux de la revue *FRANCA ESPERANTISTO* ont déjà paru: une traduction d'une nouvelle de Prosper Mérimée, intitulée *LOKIS* et tout récemment, une réédition modernisée du *BOURGEOIS GENTILHOMME* de Molière, pièce traduite par Richard Levin. Nos lecteurs apprendront avec intérêt que Molière a bénéficié très tôt de traductions en espéranto; citons entre autre, "Les Précieuses Ridicules", "Don Juan", "Le Misanthrope", "Amphytrion", "Georges Dandin", "L'Avaré", "Le Malade Imaginaire"...

* LA SCIENCE-FICTION ET L'ESPÉRANTO

Cette anthologie particulière s'enrichit constamment d'oeuvres nouvelles, tantôt traduites, tantôt originales. Citons parmi les dernières parues: "Est-il venu du cosmos?" de J. Valano, "Mission sans arrivée" de J. Francis; le second recueil de la série "Sphères" qui groupe 13 nouvelles traduites de différents auteurs réjouira sans conteste les amateurs de fantastique.

L'ESPÉRANTO DANS LES BIBLIOTHÈQUES MUNICIPALES *

On connaît de par le monde de nombreux musées spécialisés qui possèdent des rayons souvent abondamment garnis d'oeuvres littéraires variées en Langue Internationale. Mais leur impact sur le public est tributaire du dynamisme des animateurs responsables. Aussi convient-il de signaler les initiatives diverses qui mettent l'espéranto à la portée du grand public au même titre que les autres langues vivantes. C'est dans cette optique que depuis quelques mois la bibliothèque municipale de BAR-le-DUC met à la disposition de ses lecteurs un rayon "espéranto" qui voisine désormais avec une collection d'oeuvres en allemand et en anglais. Ce premier fonds d'une cinquantaine de volumes a été constitué grâce à la contribution de membres du club local. D'après un récent sondage il apparaît que le rythme des prêts est des plus satisfaisants, les titres en français permettant de surcroît de diffuser une information sérieuse aux lecteurs désireux de mieux connaître le phénomène espéranto. Le bulletin fédéral bilingue *LA INFORMA* se trouve également à leur disposition parmi les nombreuses revues du département magazines. Un exemple qui mériterait d'être multiplié dans de nombreuses villes de France et d'ailleurs.

* LES LINGUISTES JAPONAIS ET L'ESPÉRANTO

La revue japonaise "*Gengo*" (Langues) qui jouit d'un grand prestige parmi les linguistes et les étudiants en linguistique, éditée à 10 000 exemplaires, vient de dédier la moitié de son n° d'octobre -soit 66 pages!- à l'espéranto. La rédaction a en effet apprécié les contributions fréquentes de l'Institut Japonais d'Espéranto dans sa recherche permanente d'une promotion toujours plus efficace de la Langue Internationale dans le milieu spécifique de la linguistique. "*Gengo*" publie dans ce n° spécial 20 articles de thèmes variés de responsables espérantophones japonais.

INTENSE ACTIVITÉ AU CENTRE CULTUREL ESPERANTISTE DE LA CHAUX-DE-FONDS (SUISSE)

C'est en effet des espérantophones de 12 nations qui ont participé aux 19 stages organisés par le Centre au cours de l'année 1983, stages de fin de semaine(3), cours d'initiation (6) et de perfectionnement (10). Il convient d'y ajouter des stages très appréciés pour les enfants et les familles pratiquant la Langue Internationale. En 1984 les stagiaires disposeront de 30 lits en 3 dortoirs, de 4 chambres à deux lits, de 2 chambres individuelles et de 2 studios meublés. Le calendrier des activités de l'année 1984 est fourni sur simple demande à KULTURA CENTRO ESPERANTISTA, Pf 771, CH-2301 LA CHAUX-de-FONDS (Suisse).

* UN QUART DE SIÈCLE D'ÉMISSIONS EN ESPÉRANTO!

Radio-Pologne détient certainement le record absolu de la diffusion sur les ondes en Langue Internationale. Inaugurées en 1959 à l'occasion du Congrès Universel de Varsovie ces émissions ont eu un tel impact dans le monde que la grille de programme provisoire établie alors n'a cessé de s'amplifier et plus d'un lecteur sera surpris d'apprendre que la station polonaise diffuse quotidiennement 6 émissions d'une demi-heure!... Espéranto-Express, boîte-aux-lettres, Radio-Forum, revue des revues, interviews, reportages (ceux consacrés aux Congrès Universels constituent de véritables anthologies sonores); La qualité et le nombre des émissions à caractère littéraire -1300!- sont sans doute le meilleur contre-argument à opposer à ceux qui s'obstinent à dénier à l'espéranto toute vocation d'ordre culturel.

PLUS D'ÉTRANGERS QUE D'ALLEMANDS...

... au 27ème Séminaire de la Jeunesse Espérantiste Allemande qui s'est tenu du 27 décembre 1983 au 3 janvier 1984 à NIENDORF non loin de LUBECK. Aux 76 Allemands présents se sont en effet ajoutés 96 participants de 18 nationalités parmi lesquels des jeunes gens de Colombie, du Liban, de l'Inde et de Nouvelle-Zélande. Le thème de ce séminaire: "L'homme et sa liberté en 1984" a donné lieu à de fructueuses discussions.

* L'ESPÉRANTO À L'UNIVERSITÉ FRANÇAISE (SUITE)

Suite logique à la "Journée d'étude sur l'Espéranto" qui s'est déroulée le 25 novembre 1983 à l'Université de "PARIS-VIII - Vincennes" à St-DENIS, un cours de Langue Internationale sera donné dans le même établissement et ce à titre expérimental, à partir du second semestre de l'année scolaire 1983/84. L'intérêt non négligeable de cette initiative tient au fait que les étudiants inscrits à ce cours pourront, à l'issue de sa diffusion, bénéficier d'une Unité de Valeur capitalisable pour l'obtention de leur diplôme d'études linguistiques. Paris-VIII est ainsi la 5ème Université de France qui insère l'espéranto dans son programme d'études.

L'ESPÉRANTO EN CHINE (SUITE)

En 1983, l'Espéranto a été enseigné en option facultative dans 6 Universités et 3 Instituts de formation professorale. Pour confirmer la diffusion de l'Espéranto, l'Institut pour les Langues Etrangères de SHANGAI a créé en 1983 une section spéciale d'enseignement pour 4 classes plus 3 cours dans le cadre de l'Université du Soir. Un matériel didactique reproduit sur bande magnétique commence à être distribué dans tout le pays par les soins du même institut

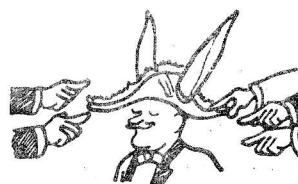
* UNE INITIATIVE DE LA LIGUE INTERNATIONALE DES EDUCATEURS ESPERANTISTES

Dans le cadre des manifestations culturelles mondiales organisées en 1987 pour célébrer le centenaire de l'espéranto, la Ligue Internationale des Educateurs Espérantistes organise une "semaine internationale" originale: la L.I.E.E. veut en effet faire la démonstration que, grâce à l'espéranto, il est possible de dispenser un enseignement commun à des enfants âgés de 10 à 15 ans en 1987- originaires de 5 continents et ce, dans l'ambiance extraordinaire créée par la pratique permanente d'une langue commune. Les éducateurs intéressés par cette expérience unique sont priés de s'adresser à Helmut SONNABENT, Pappelweg 22 A, D-3150 PEINE (RFA).

REGARDS SUR LA PRESSE ESPERANTOPHONE *

Bienvenue à un nouveau magazine trimestriel de 64 pages, publié sous le titre "Informatique Internationale" déjà diffusé dans 28 pays. Auprès de l'irremplaçable HEROLDO DE ESPERANTO, le bi-mensuel d'information sur l'Espéranto qui en est à sa 60ème année d'existence, et de MONATO, le seul magazine mensuel mondial en Langue Internationale que tout espérantophone averti se doit de lire, voici l'édition renouvelée de KONTAKTO, bimestriel, élaboré par une rédaction "jeune" et qui traite des problèmes essentiels de notre temps; cette revue est servie gratuitement à tous les espérantophones de moins de 26 ans, membres de l'Association Universelle d'Espéranto. N'oublions pas de signaler la percée de "KANCER-KLINIKO", la "revue qui dérange"(?) ou du moins qui ne laisse pas indifférent!

(pseudo)science infuse...

...jamais ne s'use!

une solution: le vélocipède à pédale

Je vous écris car je sais que vous avez audience chez les randonneurs. Ceux-ci veulent souvent s'échapper de leur village, mais bien vite ils se heurtent au problème de la distance et se résignent.

Pourtant, depuis 1861 il existe un véhicule individuel qui a fait ses preuves, le vélocipède à pédale des frères MICHHAUX. Pour ma part je regrette de ne pas l'avoir connu plus tôt et je pense que des milliers de gens seraient vivement intéressés s'ils avaient une information objective. Voici quelques avantages: rapidité de déplacement extraordinaire, escalade des pentes facilitée, équilibre sans problème, nouvelles sensations uniques... Bien que ne possédant mon vélocipède à pédales que depuis 5 jours, j'ai déjà parcouru plus de 80 kilomètres. Extra, non?

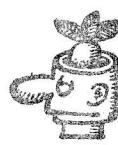
Robert DENIS
VILLE-sur-COUSANCES (Meuse)

C'est un sujet qui nous a déjà été proposé et sur lequel nous avons ouvert un dossier. Nous n'avons pas été plus loin pour plusieurs raisons. La première étant qu'il conviendrait au préalable d'expliquer ce qu'est un polygone de sustentation linéaire mobile.

(extrait du "courrier des lecteurs" du bulletin JE M'Y INTERESSE, n° 12, avril 1862)

C'est un sujet qui nous a déjà été proposé et sur lequel nous avons ouvert un dossier. Nous n'avons pas été plus loin pour plusieurs raisons. La première étant qu'il conviendrait au préalable d'expliquer comment naît une langue naturelle.

(extrait du "courrier des lecteurs" de la revue CA M'INTERESSE, n°27, mai 1983)

DEVINETTE: Quelle différence décelez-vous entre les deux réponses des deux rédacteurs de ces revues.... que 121 années séparent?

L'abonné le plus perspicace de LA INFORMILO se verra attribuer un magnifique volume de 5200 pages au titre significatif: "LE SOTTISIER DU SIECLE"... traduit en espéranto bien sûr!

*****

N.B.: la vinjetojn de tiu paĝo ni amike "prunteprenis" ĉe la desegnisto Escaro.

...par contre, nos ★★★ d'honneur à...

* "FEMMES D'AUJOURD'HUI", magazine hebdomadaire de grande diffusion (n°52, du 27/12/1983) qui vient d'informer ses lectrices sur le problème de la Langue Internationale dans un long article où le sérieux voisine avec l'objectivité. La démarche originale et le style très attrayant de Marie-Christine MANTAT confèrent à ce reportage inséré dans la rubrique "Vivre aujourd'hui" une valeur documentaire de qualité.

* "L'ENCYCLOPEDIE "QUID", édition 1984. La démarche du rédacteur chargé du chapitre dédié à l'espéranto dénote son souci de livrer au lecteur un matériau informatif de premier ordre, actualisé et très complet, malgré un caractère synthétique dû aux servitudes de la mise en page de ce "tout-en-un".

une solution: l'espéranto

Je vous écris car je sais que vous avez audience chez les jeunes. Ceux-ci veulent souvent communiquer avec l'étranger, mais bien vite ils se heurtent au problème de la langue et se résignent. Pourtant, depuis 1887, il existe une langue neutre qui a fait ses preuves. Pour ma part, je regrette de ne pas l'avoir connue plus tôt, et je pense que des milliers de gens seraient vivement intéressés s'ils avaient une information objective.

Voici quelques avantages: 16 règles grammaticales, aucune exception, un seul accent tonique fixe, un son par lettre écrite, 200h = 1200 heures d'anglais, 12 terminaisons verbales, là où le français en a 22265 et l'anglais 652. Bien que n'étant qu'à ma cinquième leçon d'espéranto, je correspond déjà avec la Bulgarie, la Pologne et la Finlande. Extra, non?

Eric BENECH, 22100 DINAN

CLUB D'ESPÉRANTO DE METZ
Maison de la Culture et des Loisirs
36, Rue St-Marcel

19ème

***** STAGE PRATIQUE D'ESPÉRANTO PARLÉ

Une fois de plus nous organisons sous l'égide de la FEDERATION FRANCE-EST POUR L'ESPÉRANTO un stage qui permet de commencer l'étude de l'espéranto ou de se perfectionner dans la langue internationale.

Nous invitons tous les espérantistes des régions et des pays voisins à notre stage qui aura lieu à...

L'ERMITAGE ST-JEAN
Rue du Château

57160 MOULINS-lès-METZ
(à 6 km du centre de METZ)

SAMEDI 23 et DIMANCHE 24 JUIN 1984

DES COURS A NIVEAUX MULTIPLES SONT PRÉVUS

- = COURS A1: si vous n'avez aucune notion d'espéranto.
- = COURS A2: si vous êtes déjà à mi-chemin d'un cours élémentaire.
- = COURS B: si vous êtes parvenu au terme de votre apprentissage élémentaire.
(instructeur: E. LUDWIG)
- = COURS C: ... krokodilado malpermesata...
(instructeur: P. DENIS)
- = COURS D: "Pri-esperanto-literaturo"
(instructeur: E. De ZILAH)

Le nombre de lits est limité: respectez la date limite d'inscription si vous désirez passer la nuit à l'Ermitage dans un cadre agréable.

PROGRAMME

SAMEDI 23 JUIN 1984

- 13h à 14h30: Arrivée et accueil des participants; Akcepto de la partoprenantoj.
- 15h : Début des cours. Komenco de la kursoj.
- 18h45: Service de librairie. Libroservo.
- 19h : Repas en commun à l'Ermitage. Komuna vespermanĝo.
- 20h : Soirée dansante et culturelle. Danca kaj kultura vespero.

.../... tournez SVP

à recopier
ou
à découper

INSCRIPTION AU STAGE D'ESPÉRANTO PARLE - ALIGILO

=====

23/24 Juin 1984 à MOULINS-lès-METZ

NOM (Nomo) _____ Prénom (antaùnomo) _____ Etes-vous abonné

à LA INFORMILO?

ADRESSE (Adreso) _____

oui non

JOUR, HEURE d'arrivée (Tago kaj horo de alveno) _____

Par train (trajne) En voiture (veturile)

Je réserve ___ lit(s) en chambre(s) à 1 ou 2 lit(s) (entourer le chiffre choisi)
ou chambre à un grand lit (pour couple)
pour la nuit du 23 au 24 juin.

Repas: samedi soir (vespermanĝo) _____ dimanche midi (tagmanĝo) _____

Je désire passer l'examen: ATESTO PRI LERNADO PRI PRAKTIKA LERNADO
ATESTO PRI KAPABLECO (écrit)

DIMANCHE 24 JUIN

8h : Petit déjeuner (matenmanĝo);
 8h30 : Reprise des cours selon le rythme de la veille (kursoj).
 11h45 : Service de librairie (libroservo).
 Conversations amicales (amikecaj babiladoj).
 Départ en voiture pour la MAISON DE LA CULTURE, 36 rue St-Marcel, METZ.
 13h : Repas en commun dans le beau cadre de la Maison de la Culture (tagmanĝo en la bela Kulturdomo de METZ).
 Après le repas visite du musée ou de la cathédrale (vizito de la muzeo).

EXAMENS: les élèves des cours B, C et D peuvent passer un examen. Ce dernier a lieu le dimanche matin

FRAIS DE PARTICIPATION

INSCRIPTION (aliĝkotizo): 60FF par personne.

35FF pour les abonnés à LA INFORMILO et membres de la famille
 20FF pour les Jeunes de 12 à 18 ans. Gratuité sous 12 ans.

CHAMBRE ET PETIT DEJEUNER (ĉambro kaj matenmanĝo): 50FF

35FF pour les Jeunes de 12 à 20 ans
 30FF ... en -dessous de 12 ans

REPAS DU SAMEDI SOIR (vespermanĝo): 35FF sen trinkajo, 25FF (de 12 à 20 ans), 20FF enfants

REPAS DU DIMANCHE MIDI (tagmanĝo): 55FF tout compris, 40FF ("), 20FF enfants

Additif: (plua informo): PROGRAMO DE LA KURSO "D": "Kiel akvo de l' rivero"
(Raymond SCHWARTZ)

PRIDISKUTOTAJ DEMANDOJ:

1/ lingvo, stilo kaj valoro de la libro de R. Schwartz.	4/ Ĉu ekzistas "germana" spirito?
2/ la veraj kaŭzoj de la unua mondmilito.	5/ Ĉu ekzistas "franca" spirito?
3/ kiel estas la Francoj por la Germanoj kaj la Germanoj por la Francoj... antaŭ 1914 kaj ĝuste post la milito?	6/ Ĉu oni povas verki honeste la francan- germanan komunan historion?

 Bonvolu kunpreni dokumentojn, fotojn, librojn, ktp... rilatantajn al la temo.
 ... Antaŭa ellegado de la libro -tamen dezirinda! - ne estas deviga...

A bientôt! Gis revido!

ATTENTION! Ce bulletin d'inscription
 ne sera pas réimprimé dans LA INFORMILO
 n°46 qui paraîtra fin mai... Ne l'égarez pas... ou mieux, inscrivez-vous
 dès maintenant!

Les livres utilisés pendant le stage pourront être achetés sur place.

COURS A1: "METODO 10", 25F - COURS A2: matériel indiqué sur place. -

COURS B : "METODO 15", 25F - COURS C: "30 roluloj", 25F - COURS D: "Kiel akvo de l'rivero", Rd Schwartz: vi povas mendi ĝin rekte al "LIBRO-SERVO", BP 23
 (fakturo en la pakajo) 54510 TOMBLAINE

Pour les familles et les groupes: indiquez à part les nom, prénom, adresse et éventuellement âge des participants.

 POUR TOUS... Envoyez votre bulletin d'adhésion accompagné d'un acompte de 35FF par personne avant le 13 juin 1984 à CLUB D'ESPERANTO DE METZ

Chèques bancaires à l'ordre de: Club d'Esperanto de Metz.

Chèques postaux à l'ordre de: Madeleine de Zilah, 2620 33 W NANCY

N'utilisez aucun autre mode de paiement s.v.p.

Maison de la Culture et des Loisirs

36, Rue St-Marcel 57000 METZ

*****

19a stago de parolata esperanto

"Ermitage" MOULINS lès METZ

23/24ajn de
junio 1984

(Rue du Château, 6 km okcidente de la Centro)

23/24ajn de
junio 1984

*****

*****

Montriĝas pli kaj pli necese, por ĉiu esperantistoj aŭ lernantoj en orienta Francio, plej parte izolitaj en sia urbo aŭ vilaĝo, kaj ofte lernantaj Esperanton nur perkoresponde, renkontiĝi okaze de semajnfinaj stagoj. Dum tiuj stagoj, dank' al rektmetodaj lernolibroj diversgradaj, ĉiu havas la eblecon paroli en Esperanto. La franclingvaj gramatikaj klarigoj estas minimumaj en la kurso A1 kaj A2, preskaŭ ne ekzistas en la kurso B. En la kurso D ni ekstudas la literaturon de Esperanto.

Ni invitas samtempe ĉiujn esperantistojn (eĉ komencantojn!) en najbaraj regionoj en Francio, Germanio, Belgio kaj Luksemburgio veni por praktiki la internacian lingvon.

Estas antaŭviditaj 5 kurs-gradoj:

KURSO A1 por tuj komencantoj

KURSO A2 por ĵus komencintoj, kiuj atingis proksimume la duonon de la unua-grada kurso aŭ kiuj partoprenis la antaŭan stagon

KURSO B por tiuj, kiuj finlernis unua-gradan kurson: ili havos la eblecon babili inter si helpe de "METODO 15" (Aventuroj de Sinjoro Mimem!)

KURSO C la lingvoposedantoj fajne konfirmos kaj rigore kontrolos sian lingvoposedon ("krokodilado" malpermesata!) Verko uzata: "30 roluloj".

KURSO D trastudo de la verko "Kiel akvo de l' rivero" - Raymond SCHWARTZ (vidu dorsflanke)

→ → *Tiu stagon organizas niaj samideanoj de Metz. La aliĝilon vi sendu al la sidejo de la klubo kiel indikite... sed la stago okazos en Moulin-lès-Metz, kien ni veturos rekte la sabaton post-tagmeze.*

programo

SABATON, 23an de junio

13a/14a30: alveno kaj akcepto de la partoprenantoj

15a00: 1a kurs-sekvenco (ĉiu daŭras 45 minutojn - 15 minutojn pauso)

18a45: libro-servo. Amika interbabilado

19a00: komuna vespermanĝo en la MJC

20a00: kultura kaj danca vespero

* bonvolu krucumi en la elektita kvadrato

(bonvolu detranĉi aŭ kopii)

ALIGILO AL LA 19a STAGO

S-r^o * S-in^o

NOMO:

Antaŭnomo:

ADRESO:

Tago kaj horo de alveno:

trajne veturile

Mi rezervas lito(j)n en ĉambro kun lito(j) sabate vespero (ĉambroj estas 1- aŭ 2-litaj).

Mi rezervas manĝojn: sabate vespero por personoj, dimanĉe tagmeze por personoj).

Mi partoprenos en kurso A1 A2 B C D

(eventuale) Mi deziras trapasi ekzamenon "atesto pri lernado"

"atesto pri praktika lernado"

"atesto pri kapableco"(skribi)

Ĉu vi estas abonanto de "La Informilo"?

jes ne

tiun aliĝilon kaj la akompanantan ĉekon vi sendu al la adreso de la klubo:

CLUB D'ESPERANTO DE METZ
Maison de la Culture et des Loisirs
36, Rue St-Marcel 57000 METZ

bonvolu turni →

DIMANCON, 24an de junio

- je la 8a : matenmango
- ek de la 8a30 : samritma laboro kiel sabate
- 11a45 : libroservo, amikecaj babiladoj
forveturo al la MAISON DE LA CULTURE, 36 rue St-Marcel, METZ
- 13a : komuna tagmango en la bela Kulturdomo de METZ
- ...
post la tagmango vizito de la katedralo aù de muzeo. Por aktivuloj, komitata kunveno kun partopreno de cijuj kunlaborantoj kaj interesatoj.

Ekzamenoj: ili okazos la dimancon (matene) por la enskribiĝintoj.

KOSTOJ

ALIĜKOTIZO : 60FF por cii persono
35FF por abonantoj al LA INFORMILO kaj por familiannoj
20FF por gejunuloj 12-18 jaraj. Senpage por infanoj sub 12 jaroj

ĈAMBRO KAJ MATENMANGO: 50FF

- 35FF por 12-20jaraj gejunuloj
- 30FF por infanoj sub 12 jaroj

VESPERMANGO: 35FF (sen trinkaĵo), 25FF (12/20jaraj gejunuloj), 20FF por infanoj sub 12 J.

TAGMANGO: 55FF (cio enkalkulita!), 40FF " , 20FF "

Plua informo: PROGRAMO DE LA KURSO "D": "Kiel akvo de l' rivero" Rd SCHWARTZ...

... PRIDISKUTOTAJ DEMANDOJ:

1/ lingvo, stilo kaj valoro de la libro de R. SCHWARTZ	4/ ĉu ekzistas "germana" spirito?
2/ la veraj kaŭzoj de la unua mondumilito	5/ ĉu ekzistas "franca" spirito?
3/ kiel estas la francoj por Germanoj kaj la Germanoj por la Francoj... antaŭ 1914 kaj ĝuste post la milito?	6/ ĉu oni povas honeste verki la francangan historian?

 Bonvolu kунpreni dokumnetojn, fotojn, librojn, ktp... rilatantajn al la temo.
... Antaùa allegado de la libro -tamen dezirinda! - ne estas deviga...

Ĝis!

PRIATENTU! Tiu informpaĝo-aligilo ne estos
represita en la venonta nº de LA INFORMILO (46)
kiu aperos fine de majo. Trafa konsilo...: aliĝu tuj por ne lacigi vian
memorokapablon!

La libroj uzotaj dum la staĝo estas aĉetotaj surloke.

KURSO A1: "METODO 10", 25F - KURSO A2: specifa laborilo surloke indikota. -

KURSO B : "METODO 15", 25F - KURSO C : "30 roluloj", 25F -

KURSO D : "Kiel akvo de l'rivero"... Vi povas mendi ĝin (cele antaùa allegado) rekte al la "LIBRO-SERVO", BP 23, F-54510 TOMBLAINE
(fakturo en la pakajo)

Por familioj kaj grupoj: indiku aparte nomon, antaùnomon kaj eventuale aĝon de la partoprenontoj.

 POR CIUJ... Sendu tiun aliĝilon kaj la antaùsumon de 35FF (por cii persono)
antaù la 13an de junio 1984 al la adreso indikita sur la alia flanko.

Banko ĉeko je la nomo de: CLUB D'ESPERANTO de METZ

Pošt-ĉek-konto je la nomo de: Madeleine DE ZILAH, P.Ĉ.K.º nº 2620 33 W NANCY

Se tio povas helpi al ili, alilandanoj povos pagi je la tago de la alveno, sed ili sciigu tion manskribe sur la aliĝilo, kiun ili tamen nepre sendu antaù la fiksita datlimo.

angulo de la prezidanto

Karaj gesamideanoj,

Kiam vi legos tiujn-ĉi liniojn la jaro estos komenciĝinta. Car jam en la lasta bulteno mi havis la okazon deziri al vi agrablan, feliĉan novan jaron, mi tuj transiru al la ĉi-jara agado. Mian refrenon vi intertempe konas: *ĉiu membro trovu almenaŭ unu lernanton por nia perkoresponda kurso.* En la Federacio ni estas multe pli ol cent membroj... S-rº COL-NOT jus anoncis al mi, ke... 12 personoj ĝis nun enskribiĝis!!!

Vi jam scias, ke ekde la nuna lernojaro ĉiu lernanto aŭtome iĝos membro de la Federacio kaj abonanto de LA INFORMILO, li do tuj scios pri nia movado. Ci-rilate mi proponas la jenon: *ke la aliĝkotizoj de tiuj novaj membroj estu uzataj ekskluzive por presado de cirkuleroj kaj reklamado por la perkoresponda kurso. Al la sama buĝeto ni aldonu eventualejn mon-donacojn, kiujn ĉuijare havigas al ni donacemaj Federacionoj, al kiuj mi ĉi-pere deziras danki. Anticide mi jam nun dankas al la malavaraj donacontoj!*

Cu vi ne opinias, ke tiele ĉiu inter ni povas iĝi aktivulo? Pri artikoloj kaj largskala informado jam pluraj inter ni zorgas, same pri instruado en kursoj parolaj, sed per serĉado de almenaŭ unu lernanto por la perkoresponda kurso, ĉiu-ajn inter ni povas helpi. Ciu ankaŭ povas kontroli mem, ĉu li/ŝi faris sian laboron. La adreso kaj la prezo de la kurso troveblas en "LA INFORMILO". Cu vi jam ĉi-jare havigas al Esperanto vian lernanton?

Edmond LUDWIG

PS/ Gravaj decidoj pri la Federacio, la perkoresponda kurso kaj la pli kaj pli funkcianta Libro-Servo estas prenotaj dum la Federacia Kongreso en MUNSTER. Ne forgesu sendi vian aliĝilon (vidu en la lasta INFORMILO).

*****

AGADRAPORTO (1983)

Komence de tiu agadraporto ni donu kelkajn statistikojn, eĉ se ili ne ĉiam tradukas la konkretan laboron de ĉiuj.

La Federacio grupigas jenajn departementojn: 54, 55, 57, 67, 68, 88.

Jen kelkaj ciferoj (interkrampe vi trovu la ciferojn de la pasinta jaro):

= Individuaj membroj de la Federacio:	165 (167)
= Membroj de U.F.E.:	100 (94)
= Membroj de J.E.F.O.:	10 (8)
= Membroj de U.E.A.:	41 (43)
= Membroj de T.E.J.O.:	2 (0)
= Membroj de G.E.E.:	23 (22)
= Abonantoj al "LA INFORMILO"	233 (266)
= Kongreso en Luksemburgo:	nur 31 federacionoj 13 Luksemburganoj 6 eksterlandaj gastojo

Jen la diversaj punktoj de la Federacia agado: la informado, la instruado de esperanto, la eksteraj rilatoj.

1/ INFORMADO AL EKSTERA PUBLIKO

A GENERALA INFORMADO

La ĝeneralaj informadoj sufiĉe bone funkcias tiun jaron.

= La gazetoj aperigis 87 komunikojn por anonci, aŭ la parolajn kursojn, aŭ la kunvenojn kaj la perkorespondan kurson; sed nur 43 estis kontrolitaj.

= 38 komunikoj estis senditaj al la diversaj liberaj radio-stacioj de la regiono. Pluraj el ili reagis favore al esperanto kaj eĉ prezentis intervjuojn aŭ kursojn. Nur menciigas reporterajo, kiun faris "Radio-Bergamote" (NANCY) okaze de nia lasta staĝo.

La aliaj favoraj radio-stacioj estas: "Radio-Amicité" (MULHOUSE), semajna rubriko kaj kurso. Radio-"Fréquence-Métal" (PONT-ST-VINCENT), intervjuo. "Radio-Graoully" (METZ), semajna rubriko. "Radio-Bulle" (BAR-le-DUC), intervjuo... kaj "Radio-Beffroi" (THIONVILLE), semajna rubriko.

[B] NIAJ KAMPANJOJ

- = Dissendiĝis pluraj informfolioj pri la P.K.K., la "Pasporta Servo" kaj la E°-movado en la studentaj hejmoj de NANCY kaj STRASBOURG.
- = Favoraj ehoj de la "SEL-IN Kampanjo" eksonas en MUNSTER, NANCY kaj BAR-le-DUC.
- = Elstaris la inform-agado ĉe la Akademi-Inspektoroj:
  - ĉiuj A.I. publikigis, dank' al la "Departementaj Bultenoj", informojn pri nia P.K.K. kaj pri E°.
  - starigis grupo da delegitaj profesoroj, kiuj pretas animi semajn-finajn staĝojn por komencantoj: pluraj el ili jam prezentis sin ĉe siaj A.I.

2/ INSTRUADO DE ESPERANTO

[A] PAROLAJ KURSOJ

En la diversaj lernejoj de nia regiono funkcias la jenaj kursoj:

- = elementa lernejo: PONT-ST-VINCENT (1a kaj 2a-grada kurso)
- = kolegioj kaj liceoj: BRUYERES (liceo), DOMBASLE (Teknika Komerca Liceo), METZ (liceo) MUNSTER (kolegio), THIONVILLE (liceo).
- = universitato: kurso por komencantoj en la Beletra Fakultato de NANCY kaj en la "Universitato por tri-agûloj" en STRASBOURG.
- = menciindas, ke en la kolegioj kaj liceoj agadas E°-klubojoj.
- = aliloke funkcias aliaj kursoj: BAR-le-DUC, METZ, MONTIGNY-lès-METZ, NANCY (nur 2a-kaj 3a-grada kurso en la Junuldomo), STRASBOURG. Ankaŭ en tiuj urboj kunvenas regule, ĝenerale unufoje ĉiun monaton, E°-rondoj, kiuj organizas siajn proprajn aranĝojn.
- = la uzitaj metodoj estas diversaj sed la plimulto de la kursgvidantoj uzas, aŭ la "METODO-N 11" aŭ la "Racian Kurson".

[B] LA PERKORESPONDA KURSO

- = la P.K.K° ricevis 107 inform-demandojn. Sed aliĝis 36 novuloj (45) kaj, el ili, nur 5 fin-lernis. La aliaj daŭre studas... kelkaj ne donis vivsignon. Al la P.K.K° kunlaboras 17 sindonemaj kursgvidantoj... *Ni do devas nepre varbi por nia P.K.K° kaj vigligi ĝin!*

[C] SEMAJNFINAJ STAĜOJ

Tre ŝatataj de ĉiuj ili konas ĉiam grandan sukceson.

- = somera staĝo en METZ: 55 (55).
- = vintra staĝo en NANCY: 64 (83).

3/ EKSTERAJ RILATOJ

[A] RILATOJ KUN U.F.E.

- = Pluraj Federacionoj partoprenis la Nacian Kongreson en ROMANS.
- = La sekretario ĉeestis unu kunvenon en la UFE-sidejo en Parizo.
- = Du el niaj gejunuloj elektiĝis kiel Prezidanto kaj sekretario de J.E.F.O.

[B] RILATOJ KUN EKSTERLANDO

- = Por la unua fojo ni kongresis kune kun la Luksemburga E°-Asocio.
- = Vizitis la U.K°n en BUDAPESTO kaj la I.J.K°n en DEBRECEN deko da Federacionoj.
- = Pluraj aliaj ĉeestis diversajn aliajn renkontiĝojn: citiĝu la 13a Amikeco-Kongreso en LEUTKIRCH, semajnfinaj staĝoj en Germanio kaj elstaris la daŭra sukceso de la Internacia Karnaval en BAR-le-DUC (50 partoprenintoj).
- = Lokaj grupoj montriĝis okaze de gravaj eksposicioj: PONT-ST-VINCENT, VERDUN (la grupo de Bar-le-Duc), MUNSTER. La federacia eksposici-materialejo estis tute reaktualigita kaj ĝi ekvojaĝas.
- = Preskaŭ ĉiuj lokaj grupoj akceptis eksterlandajn samideanojn el la tutmondo. Eĉ kelkaj ĝemeliĝis kun alilandaj grupoj.

Kion konkludi el tio? Kreskis la aliĝintoj al UFE sed malkreskis la aliĝintoj al nia Federacio kaj al la P.K.K°. Tamen, montriĝas, ke grava kaj giganta laboro estas farita de ĉiuj aktivuloj. Sed ĉu vi jam forgesis la devizon de la Federacio?..."Ĉiu aktivulo devas varbi almenaŭ unu novan lernanton al la P.K.K°!"

Sed antaŭ la varbado venas la informado: tie eble mankas io grava. La E°-movado ne devas preterpasi la disvolviĝon de la asocia vivo, de la modernaj komunikiloj, de la liberaj radioj. Informado pri esperanto estu MODERNA, VIVANTA, kaj, dank' al tiuj uzendaj modernaj informiloj, varbiĝu novaj esperantistoj: ke ĉiutage ĉiu "samideano" plenumu sian taskon!

FINANCRAPORTO

NIAJ DONACINTOJ

Ni sincere dankas al la sekvantaj personoj, kies donacojn ni ricevis dum la kotiz-jaro 1983.

F-in^o ESPRIT: 12F - S-r^o CROCHET: 32F - F-in^o ROUX: 15F - S-r^o CUENE: 17F - S-r^o BLOESING:
 100F - S-in^o ORY: 162F - S-r^o BERGEROT: 500F - S-r^o FUCHS: 38,29F - S-in^o BERNARDIN: 15F -
 S-in^o BLOCH: 15F - S-r^o MATSCHEK: 17F - S-r^o RADAM: 38F - S-r^o B. DENIS: 50F - F-in^o DE
 FEYTER: 50F - ..... Sume: 1061,29F

*****

FINANCA RAPORTO PRI LA JARO 1983

*****

ENSPEZOJ

Kotizoj

= 53 individuaj membroj
 = 13 simplaj membroj
 = 64 federaciaj membroj
 = 3 GEE-membroj
 = 6 JEFO-membroj
 = 24 UFE-membroj

11	265	F
650		
984		
35		
50		
264		
1 061,29		
65		
161		
881,53		
230		
<hr/>		
15	646,82	

Donacoj

Abono al E^o-revuoj
 Glu-markoj + materialo
 Rentumo (Spar-konto)
 Repago dokumentoj

Kotizoj al UFE	10	469	F
al GEE		344	
al JEFO		283	
Afrankoj + sekretariajoj		632,70	
Aliĝo al M.J.C. NANCY		100	
Perado de abonoj		65	
Aĉeto de materialo		82	
Dokumentoj		286	
Vojaĝo al UFE-kunsidoj		547	
Propagando		587,10	
<hr/>			
13	395,80		

ELDONADO DE "LA INFORMILO" en 1983

ENSPEZOJ

233 abonantoj
 Repago dokumentoj

4	239,60
	203,05
4	442,65

ELSPEZOJ

Eldonado "INF ^o 41" (450 ekz.)	1	112
42 (380)		898,80
43 (380)	1	242
44 (380)	1	173,60
Send-kostoj enlandaj		262,05
eksterlandaj		390,90
2000 banderoj		263
700 kotizo-tabeloj		204
Materialo (gluo, etikedoj, ktp)		176,80
<hr/>		
5	723,15	

BILANCO

Enspezoj Federacio 15 646,82 F

Elspezoj Federacio - 13 395,80

Profito Federacio 2 251,02

Elspezoj "Informilo" 5 723,15

Enspezoj "Informilo" - 4 442,65

Deficito "Informilo" 1 280,50

REZULTO

En la kaso je la 31/12/1982	5 650,56 F
Profito Federacio	+ 2 251,80
Deficito "Informilo"	- 1 280,50
<hr/>	

En la kaso je la 31/12/1983 6 621,08 F

Malgraŭ negativa bilanco por la eldonado de "LA INFORMILO", nia financa situacio estas en bona stato dank' al niaj malavaraj donacintoj.

La kasisto A. GROSSMANN

NEKROLOGO

La 9an de decembro 1983 mortis 74jara en Essey-lès-Nancy Sinjorino Blanche FONDRIFFON, kiu estis post la dua mondumilito prezidentino de la Nancia Esperanto-Grupo. Al ŝia edzo Pierre FONDRIFFON (delegito de UEA en Essey, kiu kreis en 1950 nian bultenon "La Informilo" kaj kiu presis ĝin ĝis 1963), al ŝiaj filino, bofilo kaj genepoj ni tre sincere kondolencas

*****

Nia membro Sinjoro Guy CLAISSE (Champigneulles) havis la doloron perdi sian bopatron. Al Gesinjoroj CLAISSE ni prezentas niajn tre sincerajn kondolencojn

COURS PAR CORRESPONDANCE

Depuis septembre nous avons adressé à la presse régionale 44 communiqués concernant le Cours par Correspondance (et le stage de novembre). Nous avons pu contrôler la parution de 29 d'entre eux. Certains journaux -L'EST REPUBLICAIN, Nancy, L'UNION, Reims, LES AFFICHES DE LA HAUTE-SAONE- ont même inséré plusieurs fois le même communiqué. LES AFFICHES-MONTEUR, Strasbourg, nous adressent régulièrement l'exemplaire du journal comportant chaque communiqué. Qu'ils soient tous cordialement remerciés.

Malheureusement pour d'autres journaux -LA LIBERTE DE L'EST, Epinal, et à un moindre degré "LE NOUVEL ALSACIEN", Strasbourg- nous ne pouvons que difficilement contrôler les parutions. Aucun Vosgien, en particulier, ne nous transmet les communiqués paraissant dans cette région.... Qui vuet collaborer?

Au total les résultats ne sont pas très bons: 15 personnes seulement se sont inscrites au cours (nous avons répondu à 80 demandes de renseignements). Rappelons que nous avions 60 élèves en 1979/80, puis 50 l'année suivante, puis 45... puis 36 l'année dernière!

J.P. COLNOT

EMISSION EN ESPERANTO SUR RADIO LOCALE

La Radio Locale "Graffiti-Bergamote" (103,5 et 88,2 MHz) diffuse une émission sur l'espéranto chaque vendredi depuis le 20 janvier. Un cours est prévu si un nombre suffisant de personnes annonce son intérêt.

On peut téléphoner au 357 62 82 pendant les émissions, le vendredi de 20h30 à 21h, ou dans la journée à la MJC de Lorraine, rue de Lorraine à VANDOEUVRE (355-23-64). Cette MJC est prête à lancer un cours du soir pour débutants (horaire proposé: 19h à 20h15). S'annoncer à la MJC où on peut également se procurer le livre de cours commun au cours-radio et au cours du soir ("METHODE 11"); ce manuel est également disponible à la MJC Philippe Desforges, 27 rue de la République à NANCY.

VESPERAJ KURSOJ EN M.J.C. Ph. DESFORGES

La 2 kursoj daure funkcias, lunde -18h30- kun 3 gelernantoj per "Saluton!" (gvid. Catherine ROUX) kaj merkrede -20h30- per la "Nova Racia Kurso" (gvid. J.P. COLNOT). Varbiĝis 4 pliaj gelernantoj sed 1 ne plu venas!

Kiel antaŭvidite la Junular-Hejmo estas nun fermita, do neniu ĉambro plu estas disponbla sed ankaŭ pli ol duono de niaj kutimaj kurs-salonoj. Pro tio ekzistas nun problemoj por por la 2a- kaj 3a-gradaj kursoj: marde ni ne plu povas disponigi kursejojn, tial tiuj kursoj okazas ĉe S-in^o ROUX, almenaŭ provizore.

J.P. COLNOT

BAR-le-DUC

La loka klubo kunvenas ĉiumonate. Gesinjoroj GILBERT prezantis diapo-serion pri sia vojaĝo al la U.K^o de Budapešto. Aldoniĝis ankaŭ bildoj kaptitaj de Anne AMBLES okaze de la Monda kongreso de la E^o-Junularo en Debrecen. La loka skipo alportis sian helpon al la SEL-IN Kampanjo lanĉita de UFE: pli ol 30 asocioj estis listigitaj. Depost kelkaj monatoj specifa kolekto de E^o-libroj disponeblas al la publiko en la urba biblioteko dank' al la sindromo de kelkaj klubanoj. estas ankaŭ antaŭvidite preparadon de sonbendo en E^o uzota de la Turism-Ofico cele vizito de la urbo. Faka skipo febre preparas la martan karnavalon, al kiu la hungara kantisto kaj gitaristo Feri FLORO alportos sian talenton. La Zamenhof-vesperon oni festos la 25an de februaro.

*****

ESPERANTO cours par correspondance

MJC, 27, RUE DE LA RÉPUBLIQUE
54000 NANCY

COURS EN 16 LECONS: 138 F

CASSETTE D'ACCOMP^t: 35 F

VIVIGU

Priatentu: votre chèque au nom de
J.P. COLNOT - CCP: 1123 38 J NANCY

LA FLAMON

DE LA VARBADO !

ALICIGU ALMENAU
1(unu!) LERNANTON!

*****

noti+Bonvolu noti+Bonvolu noti+Bonvolu noti+Bonvo

★ **Plurlanda renkontiĝo en Lindau/
Konstanca Lago**

BELO aranĝas plurlandan renkontiĝon de 4a ĝis 6a de majo. Prelegos Claude Gacond, La Chaux-de-Fonds. Kursoj, ekzamenoj, ekskursoj. Adr.: Bavara Esperanto-Ligo, Seitzstr. 14, D-8900 Augsburg. Tel. 0821- 419214/488149.

★ **Seminario pri moderna CSEH-METODO**

La seminario estas destinita por spertaj Esperantistoj. Paralele okazos aranĝo por komencantoj. Tempo: 12a ĝis 17a de aŭgusto 1984. La seminario okazos en kunkarburado inter Internacia Esperanto Instituto kaj Kultura

Centro Esperantista. Adr.: Kultura Centro Esperantista, Poštaketo 771, CH-2301 La Chaux-de-Fonds.

★ **Biblia semajnfino**

En la Abatejo Grüssau en Bad Wimpfen okazos la Biblia Semajnfino de 25a ĝis 27a de majo, Adr.: Pastro Bernhard Eichkorn, Kolpingstr. 8, D-7790 Meßkirch.

★ **Seminario de Germana Esperanto Instituto**

La 4a seminario okazos kune kun la aŭtuna konferenco de Baden-Virtemberga Esperanto Ligo en Konstanz de 28a ĝis 30a de septembro. Adr.: Irmtraut Bengsch, Neuhauserstr. 13, D-7750 Konstanz.

★ **Internacia renkonto de Infanoj**

1an ĝis 7an de aprilo 1984 en Esperanto-Domo, Grésillon. Dum somero kursoj, kulturaj aranĝoj, slojdo, blinduloj. Adr.: Esperanto-Domo, Grésillon, F-49150 Baugé.

★ **Konferenco en Baden-Virtembergo**

Baden-Virtemberga Esperanto Ligo okazigas la 11an ĝis 13an de majo konferencon en la Naturamika Domo "Fuchsraum" en Stuttgart. Adr.: Helga Windisch, Dürerplatz 4/89, D-7440 Nürtingen.

⌚ 23/26ajn de marto 1984:

**TRIA SEJNA ESPERANTO-RENDEVUO
en Mesnil St-Père, apud TROYES (departem. AUBE - F)**

Tri paralelaj studgrupoj. Prelegos interalie Pierre BABIN, Perla MARTINELLI kaj Giorgio SILFER. Muzikaj gastoj: Max-Roy CARROUGES, Jo BERGEON. - Ekzamen-sesio. - Ekskursoj. Aliĝiloj: Suzanne BOUROT, 15B, Rue Morel-Payen F-10000 TROYES

★ 11/13 ajn de majo 1984:

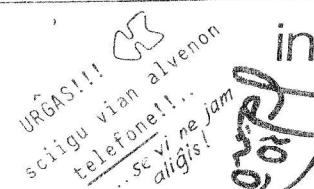
Kultursemajnfino ("KSF") en Sarlando
Informas: Sarlanda E^o-Ligo, Schulstr. 30,
D-6601 SCHEIDT

★ 8/12ajn de junio 1984:

NACIA KONGRESO de UNION FRANCAISE POUR L'ESPERANTO
en BOURGES.

informas: UFE, 4bis, rue de la Cerisaie, 75004 PARIS

internacia karnavaloo

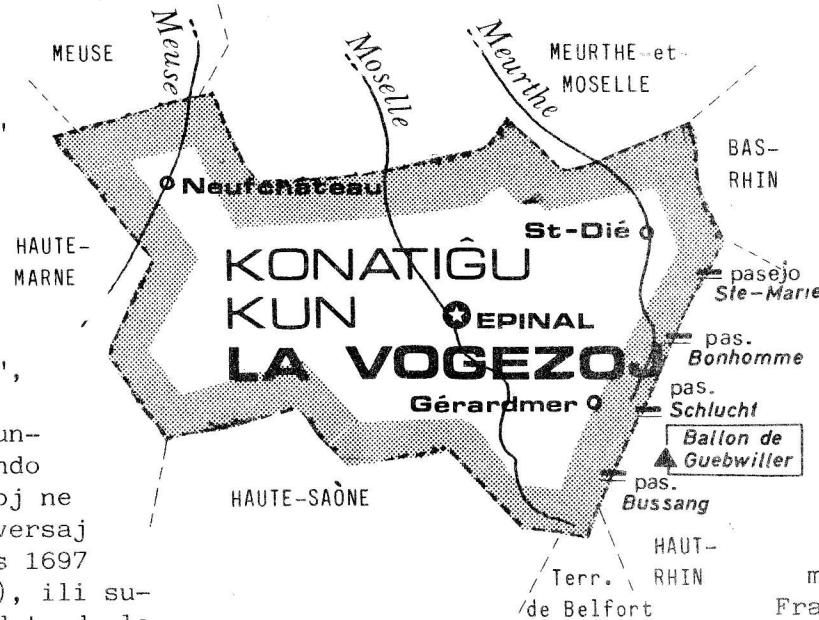
(29) 79 33 55

inf. kaj aliĝ.: Lidja BLOCH
12, rue des Ducs F-55000 BAR-le-DUC

kaj...

Kune kun la tri departemento "MEURTHE-et-MOSELLE", "MEUSE" kaj "MOSELLE" la departemento "LES VOSGES" konsistigas la eks-provincon "LORRAINE".

La departemento, kiu, hodiau, havas la nomon "LES VOSGES", estas la antaŭ-lasta regiono, kiu estis kulinigita al la reĝo-lando FRANCIO. Giaj loĝantoj ne amis Francion pro diversaj kialoj: ekde 1633 ĝis 1697 (Traktato de Ryswick), ili suferis pro la mis-konduto de la duko Karlo la IVa kaj pro la armeoj de Richelieu, de Mazarin kaj de Luizo la XIVa.

Post la jaro 1737, sub la regado de la duko Stanislaŭ kaj de lia intendanto La Galaizière, ili ne estis favorataj plie. En la jaro 1766 ilia regiono estis aneksita al Francio.

Post la jaro 1789 ili tamen brave defendis tiun konkeron, marĝante same kiel la aliaj Francoj, al la limoj de la lando. La membroj de la Konstitucia Asembleo

dekretis, ke "LES VOSGES" vere meritis la dankon de la Patrio. En la jaro 1892, tiu departemento -kreita du jarojn pli frue- estis, inter la 87 francaj departemento, la unua, kiu pagis impostojn; pro tio, la konsularo (1799-1804) atribuis al la "Place Royale" -reĝa plaço- en Parizo, la nomon "Place des Vosges".

En la jaro 1944 La Naziaj militistoj verŝis benzinon en multnombrajn domojn de la departemento kaj forbruligis tutajn kvartalojn. La urbo Saint-Dié estis ruinigita je 75% kaj la urbo Gérardmer je 85%; la du urbetoj Corcieux kaj La Bresse estis preskaŭ tute brulintaj.

Tiu departemento ne estas tre granda: 120 km de uesto al eosto kaj 80 km de nordo al sudo. Gia amplekso de la surfaco atingas nur 590 000 ha; la arbaro ampleksas al 255 000 ha kaj la paŝtejoj 188 000 ha. Sed "Les Vosges" okupas grandan lokon en la franca ekonomio. Oni povas diferencigi tri regionojn:

- = la ebenajo iomete ondeca (okcidenta parto).
- = la "Vôge", pejzaĝo de montetoj (centra parto).
- = la montaro (orienta parto), kiu okupas la 2/5 de la tuta surfaco; ĝiaj kulminoj gradigas ĝas de 600 ĝis 1424m.

La departemento enhavas 380 000 loĝantojn ("les Vosgiens"). Tiuj, kiuj loĝas sur la ebenajo vivtenas sin per tero-kultivado kaj bredado; tiuj, kiuj loĝas sur la montoj, laboras en la kotono- kaj lignoindustrioj. La loĝantoj de la "Vôge" ĉu kultivas la teron, ĉu bredas bestojn, ĉu ekspluatatas la arbarojn; sed tiu centra parto de la departemento ŝatatajn termofontajn kaj turismajn staciojn.

En ĉiuj epokoj tiu departemento praktikis multoblan kultivadon kaj bredadon pro la malsamaj kvalitoj de la grundoj kaj la diverseco de la agrokulturaj kutimoj de la loĝantaroj. En la valoj de Cornimont kaj de Bussang, la fontoj, multe nombraj, ebligas disigon de la loĝolokoj; ĉirkaŭ la urboj Châtenois kaj Neufchâteau staras densaj vilaĝoj kun domoj al-premitaj unuj kontraŭ la aliaj. Jam de kvindeko da jaroj oni konstatas daŭran regreson de la agroj profite al la herbejoj kaj al la arbaro. La montaranoj forlasas la kultivadon ne sufiĉe mono-donan; la nombro de la ferio-domoj pligrandiĝas, dum la herbejoj kaj la arbaroj plivastiĝas. La nombro da kultivejoj malpliiĝas je 3,5% ĉiujare; la kultivistoj iom post iom maljuniĝas kaj la malgrandaj bien-farmoj estas tro multe nombraj. La lakto-produktado estas "la granda afero" de la agro-kulturo de tiu regiono. Laŭrange tiu departemento estas la dudek-tria lakto-produktanta kaj la kvara fromaĝo-produktanta. Tie oni transformas pli ol 350 000 000 da litroj de lakto ĉiu-jare en molan paston, en kuiritan paston kaj en paston duone premitan; la tutajo prezentas tre diversajn fromaĝojn kun proksimume... 190 fabriko-markoj!

.../...

La arbaro okupas gravan lokon en la tiea ekonomia vivo. Gi nutras milojn da familioj, kiuj tie serĉas naturajn produktojn, kiuj oni trovas en ĉiuj sezonoj: beroj, fungoj, muskoj kaj glataj ŝtonoj... en medio tre oksigeno-hava. Multnombraj farmodomoj en "Les Vosges" estas modifitaj en ferio-domoj por semajno-finoj; la natura malpliĝo de la logantaro estus kondamnita ilin al ruiniĝo. Tiuj grandegaj arbaroj disvastiĝas ĝis la valoj kaj malebligas la pligrandigon de la vilaĝoj; ili elpuĝas .....

trio-produktoj; en la sama tempo oni importas 20 000 tunojn da ekzotikaj lignoj por speciale uzo.

estas necese mencii ankaŭ ma meblo-artan industrion, kiu okupas apartan lokon: seĝoj laŭ-stilaj en Liffol-le-Grand, mebloj laŭ-stilaj en Rambervillers, foteloj en Fraize-Plainfaing, granda-seriaj mebloj en Châtenois, en Hymont-Mattaincourt kaj en Mirecourt. En ĝi-tiu lasta urbeto ankaŭ la poezio trovas sian lokon; tie plu-ekzistas tre malnova metiista tradicio pri la liuto-arto, kies produktaĵojn oni eksportas en la tutan mondron.

Ekde la 15a jarcento, pro la abundaj riveraj akvoj, "Les Vosges" fariĝis granda regiono pri papero-fabrikado eksportanta siajn produktojn. Hodiaŭ, same kiel la aliaj industrioj trioj, la papero-fabrikoj havas seriozajn malfacilajojn: la akvoj ne ĉiam estas puraj, kaj la necesa energio estas nur elektra. La laborejoj estas ŝanĝitaj en raspejojn, kiuj preparas la paston por la ordinara papero kaj por la kartono; por la kontoro-papero la kemiaj pastoj venas el la skandinavaj landoj aŭ el Germanio. Oni intencas krei uzinon, kiu fabrikos ligno-celulozon por limigi la importadon kaj tiel ŝpari la devizojn. La kunigado de fabrikoj farita jam ekde grandaj industriaĵoj societoj trovas sian profiton en la dislokado de la produkto-unuoj. En la franca faka revuo "Entreprise" oni trovas ses papero-fabrikojn de la departemento "Les Vosges" inter la tridek-unuaj plej gravaj laŭ la produkto-kvanto.

La industrio pri presado havas grandan aktivecon en la departemento speciale en la urbo St-Dié, kie kvar grandaj entreprenoj faras heliogravuradon, ofsetan presadon kaj presadon sur metaloj. Epinal, la ĉefa urbo, kaj ĝiaj tipaj bildoj "images d'Epinal" estas konataj en la tuta eŭropa kontinento.

IMAGERIE D'ÉPINAL, n° 7
— FRANCE —
PELLERIN Kaj K°, Presisto.

VENGO DE PIK-NIKO HACHETTE Kaj K°, Eldonisto
79, Boulevard Saint-Germain - PARIS

1. — Fervora ĉasisto, hinc Pik-Niko persekuis kunkonponi. Ju ĉe kiu ĉiun ĉasiston!

Tu ĉi loko esis... korbo nefermita de geedzoj Pekenal, ĝi manĝantaj sur herbo.

Post ekskupo surprizo, la edzo, kontento pro la ĝejno, fermis la kurvilon.

4. — Pik-Niko aperis opiniis ĉe la ĉasistoj, kaj komencis provado ne vidigi aliajn malbonvolulojn.

2. — Li respondis klarole al la ĉasisto, kin posuvis sian ĉasiston:

« Mi ne prenis ĝin, ĝi sin donis honore; do,

3. — Ĉar Pik-Niko insatis pri sia posedado, la edzo, por konkiliu pacon, diris:

« Venu morgaño ĉe min, kaj

ni kuneangas ĝin; tamen

ne diu estos kontenato. »

5.

6. — Tiam, li sardadis ĝin.

la kultivistoj el la regiono, se oni ne mastros la plu-kreskadon de la arbaroj. La volumeno de la ekspluatata ligno atingas unu milionon da kubaj metroj ĉiu-jare; la arbaro de "Les Vosges" estas kvara ligno-uzino, ne nur pro la industrioj, kiuj rekte dependas de ĝi, sed ankaŭ pro la diversaj uzinoj, kiuj oni starigis apud tiu natura provizejo: tie oni fabrikas meblojn, paperojn, pak-materialojn kruco-plakajon, platojn el fibroj kaj kordo-havajn muzikinstrumetojn. Krome la vitro-industrio estas tre prospera tie. Ciun jaron oni eksportas proksimume 150 000 tunojn da lignaj indus-

.....

"Kial tiom malfrue?

- Mi estis punita...

Ĉar mi ne scias, kie estas la Balono de Guebwiller...

- Kiomfoje mi diris al vi ne ludi per la piedpilko de 1' kamaradoj!"

.....

Jam depost dek jaroj la konkurso pri sonigitaj realigoj ("diaporama") okazanta ĉiuprintempe allogas specialistojn pri arta fotografado de la tuta mondo.

"Les Vosges" posedas ankaŭ tradiciojn aliajn: la ceramiko kaj la vitro-fabrikado enloĝis tie ekde nemorebla tempo pro la tiea ekzisto de la brul-materialo kaj de la bazaj substancoj (sablo kaj argilo) necesaj por fabriki vitron. La fabrikado de kristaloj en Baccarat (en la najbara departemento "Meurthe-&-Moselle") troviĝas nur ok kilometroj for de la loko. Oni trovas fajnajn vitraĵojn en Porcieux kaj komunuzajn en Gironcourt. (sekvota)

Ĉu rekordo?

*"Mi naskiĝis en 1893 en Damvillers (Meuse)
Mi lernis Esperanton en 1906..."*

78 jarojn da Esperanto-aktiveco!... Tiu ĉi rekorda nombro instigis nin peti intervjuon de samideano Lucien BANNIER, unu el la tri fondintoj de S.A.T.

Pol DENIS: "... Sinjoro BANNIER, vi estas sendube la veterano de la francaj esperanto-praktikantoj -vi ja naskiĝis en 1893- ... kaj samtempe mia "samdepartementano", pri kio mi aparte fieras!

Lucien BANNIER: ... Dankon pro via komplimento pri mia aĝo... en kio mi neniel kulpas!
Jes, mi estas "goujon" (1) kiel vi mem. Mi naskiĝis en Damvillers (2).

P.D.- Laŭscie vi vizitis kiel mi la gimnazion BUVIGNIER en VERDUN...

L.B.- ... Tio elvokas en mia memoro pri la monitoro Chopin aŭ Chapin, kiu, ĉirkaŭ 1904, akompanis dudekon da gimnazianoj, piede, ĝis Damvillers, kie ili pasigis la nokton sur ŝajno kaj la morgaŭon entreprenis la duan etapon ĝis Dun-sur-Meuse, lasante en Damvillers plurajn, kies piedoj suferis!... kaj tio same plurajn jarojn.

P.D.- Mi supozas ke vi soldatiĝis iom antaŭ la eksplodo de la unua mondmilito...

L.B.- ... en 1913 mi eniris la kazeron Chevert, je 5 km oriente de Verdun... Tiam mi jam estis fervore persista pacisto, sen kompromiso kaj apenaŭ retenis mian langon, kiam, en julio 1914...

P.D.- ... Nu, pri tiu terura milito...

L.B.- ... Tuj mi komprenis, ke la Kolonelo estas fenomeno, spite al tio ke li mem generas el longa ĉeno de generaloj, kapitanoj ĉe el la epoko de Napoleono 1a. Estas li, kiu komandis tute mian Regimento dum aŭgusto 1914, alarmis nin ĉiutage por "kuri" al iu breĉo en la fronto norde kaj oriente de Verdun... kaj ĉiufoje ni alvenis tro malfrue. Ankaŭ la sama, kiu kondukis la Regimenton (166a, 3200 homoj) ĝis Vadelaincourt, tre proksime de via Ville-sur-Cousances (3). Ni zigzagis senĉese, sen kontakto kun la "malamiko". Ekzemple la 25an de aŭgusto, ni "rekonkeris" Etain (4), nur dank' al tio, ke la Germanoj estis retiriĝintaj depost du tagoj. Sed ili revenis la morgaŭon de nia "venko".

P.D.- Kion opinias la "superuloj" pri tiuj strangaj milit-agoj?

L.B.- Fakte la kaprikoj de mia Kolonelo kostis al li gravan sankcion: komence de septembro, Joffre decidis forbalai 60 superajn oficirojn kaj sendis ilin al Limoges por konjugacii la verbon "limoger"! Mi aldonu, ke tiaspecaj Koloneloj ne svarmis... li ja ekterordinare lacigis nin sur 30 aŭ 40 km ĉiutage, kun la maksimumo de ŝarĝo sed inverse... kun la minimumo de nutrado!

P.D.- Ĉu vi havis okazon paroli pri esperanto dum tiu periodo?

L.B.- Mi ja estis fervora esperantisto depost 1906 -mi estis 13jara, kiam mi lernis la lingvon- ... ĝis mia vundiĝo (novembro) mi konatiĝis kun Sergento-Rezervisto Louis Pergaud, iama instruisto en Bourgogne, kies verkoj tiel bone rakontas la vivon de vulpo, leporo, birdoj... Bedaŭrinde la dialogo ne estis facile, ĉar li estis fulma ŝovinisto. Laŭ li, Esperanto..."c'est de la foutaise!". Li mortis la 7an de aprilo 1915 en Marchéville ... por Patrio, do dolĉa morto por li (5).

P.D.- Vi aludis ian vundon, ĉu ne tro postulege ekscii pri tio?

L.B.- La 13an de novembro 1915 mi estis grave vundita ĉe la dekstra ŝultro. Sin sekvis ĉeestoj en hospitaloj: Haudiomont, Verdun (en "transformita" Collège Ste-Catherine, kie mi restis du monatojn), Louhans, Le Creusot, Châlon, Autun kaj fine en Paris, en "Hôpital du Grand-Palais". Nur post du jarojn de kineziterapio, mekanoterapio, kaj precipice de masaĝo mi povis lerni la skribadon per la dekstra mano. Ankoraŭ en 1983 mi povas diri, ke "... je suis gaucher, surtout du bras droit!"

Reformita en 1917 mi tiam oficiigis en la Banko C.N.E.P. -nuntempe B.N.P.- kaj emeritiĝis en 1954...

P.D.- Supozeble vi tiamtempe intensive esperantumis!

L.B.- Tuj poste sekvis kontaktoj kun esperantistoj, precipice kun Lanti kaj Glodeau kaj kiuj mi fondis S.A.T., kies unua kongreso okazis en Praha en 1921. Depost tiu dato mi aktivas ĉe S.A.T.... Mi estas probable la plej maljuna SAT-anoo! Almenaŭ el inter la unuaj SAT-anoj. En via departemento, mi scias, ke samideano Demissy deĵoras ĉe la stacidomo de Montmédy.

P.D.- Ĉu vi daure "pilgrimas" al via naskiĝvilaĝo?

.../...

L.B. - Nur deposit du jaroj mi ne plu stiras aŭton pro sekureco kaj insisto de la kuracisto. Mi ugas nun fervojon, ĉar najbaro de Damvillers venas ĝis Montmédy por "kapti" min sur la kajo!

P.D. - Dankon al vi, samideano Bannier... kaj ĝis!"

NOTOJ de la intervjuinto -

- (1) "goujon": familiara kromnomo de la loĝantoj de departemento MEUSE.
- (2) DAMVILLERS: 26km norde de VERDUN.
- (3) VILLE-sur-COUSANCES: naskiĝvilaĝo de la intervjuinto.
- (4) ETAIN: urbeto 20km oriente de VERDUN
- (5) "foutaise"... pejorativaĵo: "fuſaĵo"

... Estas interese konstati la evoluadon de la sinteno de Louis PERGAUD... Li ja estis profunde kontraŭmilitista kaj eĉ sennaciista! Iatempe li verkis poemon, el kiu ni eltiras la sekvantan strofon:

J'ai gardé dans mon sein ma haine tout entière...
Pour que mon cœur gonflé de vertes énergies
Cingle un jour au fumier pourri de leur litière
Les dogmes et les lois, les ciels et les patries

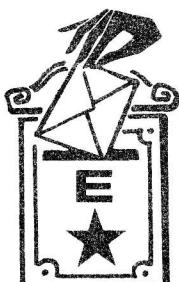
*****

KORESPONDA SERVO MONDSKALA (K.S.M.) grava...

La specifa Koresponda Servo de U.E.A. estas nun prizorgata de S-rº Robert LLORENS, Les Hortensias 2, Domaine des Fleurs, 121 bis, Boulevard Napoléon III, F-06200 NICE.

Laŭ informo en la lasta "FRANCA ESPERANTISTO" S-rº LLORENS urĝe bezonas adresojn de almenaŭ 60 Francoj dezirantaj korespondi kun eksterlando. Oni aldonu 2 poštmarkojn je 2,80 FF por ĉiu petita korespondanto.

Mi ĵus sendis petojn por 6 lernantoj, ili ĉiuj revenis poštrevene kun dezirataj (12) adresoj de korespondemuloj en Hindio, Hungario, Japanio, Irano, Jugoslavio, Sovetunio, Argentino, Vietnamo, Brazilo kaj Peruo.

KORESPONDU!

J.P. COLNOT

S-rº BEYA CILOMBO, Paroisse Ste-Famille, BP 21, KANANGA (Zaïre), perkorresponda lernanto de S-rº WICK (Strasburgo) per la Servo de UEA por Afriko jam atingis la mezon de la "kurso FEREZ". Skribu al li bildkarton (franclingve aŭ en tre simpla esperanto) por kuraĝigi lin daŭrigi sian lernadon, ĉar li estas sola esperantisto en sia lando!

*****

"Karaj knabinoj en Francio... kaj en ĉiuj landoj!... Mia nomo estas Sandra; mi estas 10-jara knabino, loĝas en Okcidenta Germanio. Mi emas triki, bicikli kaj naĝi; kolektas poštmarkojn, ilustritajn bild-kartojn, plantojn. Mi serĉas 9/11 jarajn amikinojn. Bonvolu skribi al mia adreso: Sandra VOGELMANN, Steinbacher-Strasse 16, D-7151 AUENWALD 1 (RFA) (aŭ... Germana Federacia Respubliko). (noto: memkompreneble, iu "plenkreska onkl(in)o" estas petata kuraĝigi Sandra per tutamika letero... ilustrita!)

★ 43.a KONGRESO DE L'ESPERANTO-FEDERACIO DE ORIENTA FRANCIO

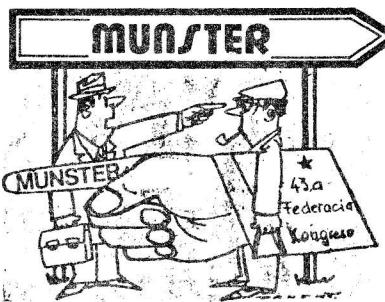
→ sabaton la 5-an kaj dimancon la 6-an ←
de majo 1984

VI ANKORAŬ POVAS PARTOPRENI! UZU LA ALIGILON
ENŠOVITAN EN LA LASTA N° (44) DE LA INFORMILO

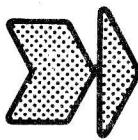
SE VI NE HAVAS EBLECON PARTOPRENI AL NIA KONGRESO
BONVOLU PLENIGI LA KUNMETITAN "BON POUR POUVOIR"...

kaj sendu ĝin al nia kasisto: A. GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées
68390 BALDERSHEIM

aŭ al iu ajn partoprenonto,
kiun vi konas.

grava informo

Ni taktas ja diskoniginda la iniciaton de "I.C.E.M.-E°-Komisiono" organizi renkontiĝon en nia regiono. I.C.E.M. signifas "Institut Coopératif de l'Ecole Moderne", kies fondinto estis la fame konata pedagogo Célestin FREINET (unu el liaj verkoj estas tradukita en esperanto: "Les dits de Mathieu... La diroj de Mateo").

Tiu multfaceta renkonto okazos de la 8a de julio ĝis la 19a de julio 1984, en "Le Relais des Etangs", Languimbert, F-57810 MAIZIERES-lès-VIC.

Celo: diskonigi esperanton al Freinet-geinstruistoj... sed ankaŭ informi la esperanto-praktikantoj pri la Freinet-pedagogio.

Tre riĉa programo: E°-kursoj diversgradaj eĉ por infanoj, diversaj taĉmentoj laŭ deziro de la ĉeestantoj, interparoladoj, ekskursoj, distraj aktivaĵoj...

Specala alvoko: Oni nepre bezonas spertajn esperantistojn kaj Lorenanojn por vizitigi la regionon...

Eksterlandano i estas bonvenaj!! - Loĝado en 4/6 litai ĉambroj aŭ libera kampado sur

— Eksterlandoj estas bonvenaj... — Logado en 4/6 ritaj tempoj al libera kampado sur la apuda herbejo. Ni povas certigi al vi eksterordinaran etoson, kiun jam konas la "Freinet-Edukistoj"... VENU kaj ĜUU!

 Por ĉiuj informoj, aliĝiloj kaj kunlaboranoncoj
skribu al: *Isabelle BECK, 4, Rue de Neufchef,
RANGUEVAUX F-57700 HAYANGE.*

Monato Monato* Monato Monato * Monato Monato* Monato Monato* Monato Monato* Monato Monato* Monato Monato***

"Imagu, ke Srº "X", nia bona samideano
ne ankoraù abonis MONATO-n...
- Nekredeble! Vi ŝercas!!... Ĉu la
klubanoj tion scias?

Absolute ne! Ni ne diru tion al ili, ili kapablus organizi mon-kolekton por abonigi nian samideanon... kaj vi ne ignoras, ke li ja estas fiera!..."

KIO ESTUS LA CENTJARA JUBILEO DE ESPERANTO
EN 1987 SEN UNU EL LA PLEJ PRESTIĜAJ
ESPERANTO-REVUOJ... MONATO ?

LA SORTO DE MONATO -VIVI AÙ MORTI- DECIDIĜOS EN 1984, LA KVINA JARO DE MONATO.

VI POVAS KUNDECIDI: NE NUR MEM REABONU, SED
ANKAÙ VARBADU, VARBADU, VARBADU POR ĈI-TIU
UNIKA MAGAZINO!

nur 145F!!

abono pere de:
CLUB D'ESPERANTO de METZ
36, rue St-Marcel 57000 METZ

BON POUR POUVOIR

JE TRANSMETS MON POUVOIR POUR ME REPRÉSENTER
LORS DE L'ASSEMBLÉE GENERALE DE LA FÉDÉRATION À MUNSTER
À MONSIEUR (MADAME, MADEMOISELLE) _____
QUI PARTICIPERA AU CONGRÈS

NOM
ADRESSE

DATE & SIGNATURE:

nos cotisations 1984

Vous venez de recevoir notre bulletin d'information sur l'espéranto, "LA INFORMILO". Vous avez sans doute apprécié son contenu et vous désirez le recevoir régulièrement (4 numéros par an). A cet effet nous vous présentons ci-dessous les différentes cotisations 1984 et nous vous invitons à les payer dès maintenant.

Nous espérons vivement vous retrouver parmi nos abonnés ou nos membres!

Nous vous recommandons vivement de choisir votre cotisation à partir de la catégorie 3. Ce faisant, vous apportez votre adhésion et votre soutien à l'UNION FRANCAISE POUR L'ESPÉRANTO, association qui agit sur le plan national, tant dans le domaine de l'information en général que dans celui des relations avec les instances officielles. Vous concevez aisément que son efficacité dépendent essentiellement du nombre de ses adhérents.

COMMENT PAYER VOS COTISATIONS ET VOTRE ABONNEMENT

- 1/ Les cotisations à l'U.F.E. et à l'U.E.A. (catégories 3 et 4, colonnes encadrées) sont à payer directement à UFE, 4bis, rue de la Cerisaie, 75004 PARIS - CCP: 855 35 D PARIS, en y joignant votre bulletin d'adhésion. Votre adhésion à notre Fédération est comprise dans les cotisations de l'UFE, par contre, l'abonnement à LA INFORMILO reste à payer à notre Fédération. Voir ci-après.
- 2/ La cotisation à la FEDERATION CULTURELLE DE L'EST ainsi que l'abonnement à LA INFORMILO sont à payer:
  - = de préférence par virement postal à FEDERATION CULTURELLE DE L'EST POUR L'ESPÉRANTO CCP: 1997 72 W NANCY (pratique et sans frais)
  - = par chèque bancaire à l'ordre de cette même Fédération... mais ce chèque est à envoyer à notre trésorier: A. GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM.
- 3/ Exceptionnellement, les membres du groupe de Strasbourg sont priés de verser leur cotisation au CENTRE CULTUREL ESPERANTO, CCP: 49917 STRASBOURG, en y ajoutant leur cotisation au groupe local (15F), ou directement à leur trésorier, B. REIFFSTECK, 4, rue de Neuchâtel, 67000 STRASBOURG. Joindre votre bulletin d'adhésion spécifique pour les cotisations de l'UFE.

CAT. TABLEAU DES COTISATIONS 1984

- 1 = abonnement simple à LA INFORMILO
- 2 = adhésion simple à la FEDERAT. CULT. DE L'EST

* membre fédéral (avec abonnement à LA INFORMILO)
 * membre fédéral (sans " ... pour les autres membres de la famille par exemple)

- 3 = adhésion à la FEDERATION et à l'U.F.E.

* membre simple
 * membre abonné "junior" (avec la revue de l'UFE, "FRANCA ESPERANTISTO")
 * membre abonné "senior" (avec la revue de l'UFE)
 * membre abonné (conjoint)

- 4 = adhésion à la FEDERATION + U.F.E. + U.E.A.

* membre "individuel" (reçoit "Fr. Esp." + annuaire de UEA + la revue "KONTAKTO"... si moins de 26 ans)
 * membre "individuel" (reçoit "Fr. Esp." + annuaire de UEA + revue mondiale "ESPERANTO" + revue KONTAKTO si moins de 26 ans)

	moins de 22 ans	plus de 22 ans	
	22F	22F	
16F + 16F	22F	16F + 22F	
		16F	
60F + 140F	22F	60F + 22F	
	22F		
		155F + 70F	
			22F
216F + 330F	22F	231F + 22F	
		231F + 345F	
		22F	
		22F	

IMPORTANT

- A - Tous les membres reçoivent la carte fédérale (s'ils sont nouveaux adhérents) et la revue trimestrielle régionale LA INFORMILO (... s'ils sont abonnés)
- B - Les membres de l'UFE et de l'UEA reçoivent en plus les cartes de membre de ces associations (s'ils sont nouveaux adhérents) et les coupons 1983 donnant droit au service des délégués mondiaux dont l'adresse se trouve dans l'annuaire de UEA.
- C - Les membres de l'Enseignement sont invités à mentionner leur profession; ils seront ainsi inscrits d'office au GROUPE DES EDUCATEURS ESPERANTISTES (G.E.E.)... sauf catégorie 2.
- D - Les jeunes gens jusqu'à 25 ans voudront bien mentionner leur date de naissance; ils seront ainsi inscrits d'office à l'ORGANISATION DE LA JEUNESSE ESPERANTISTE FRANC. (J.F.E.O.) sauf catégorie 2. Ils recevront alors en plus la revue "KONCIZE" et le bulletin interne national "JEFO informas".

FAITES VIVRE VOTRE PRESSE... abonnez-vous !

Toutes ces revues sont entièrement rédigées en E°. Celles dont le titre est précédé d'une croix sont à régler directement à U.E.E. 4bis rue de la Cerisaie 75004 PARIS CCP 855-35 PARIS. Les autres pourront être réglées à notre trésorier qui transmettra.

(chèque au libellé de la Fédération, envoyé à A. GROSSMANN, 5 rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM F) Fédération Culturelle de l'Est pour l'Espéranto - CCP 1997-72 V NANCY

+ ESPERANTO	revue offic. de UEA abonnement simple	mensuel	114 F
+ KONTAKTO	revue pour adolescents et jeunes gens	4 n°s	57
KONCIZE	bulletin européen pour jeunes gens	6 n°s	30
KULTURAJ KAJEROJ	revue culturelle	6 n°s	60
+ HEROLDO DE ESPERANTO	revue d'inform. format journal	18 n°s	80
+ HOMO KAJ KOSMO	revue de vulgarisat. scientif.	4 n°s	15
+ LITERATURA FOIRO	revue littéraire	4 n°s	80
+ MONATO	magazine international	11n°s	145
+ JUNA AMIKO	style simple - parfait pour débutants	3 n°s	20
-MONDA KARUSELO-	nouveau magazine en E°	4 n°s	
HORIZONTO	revue du "mouvement neutre" E°		75
LA MIGRANTO	bulletin des "amis de la nature"		30
+ SCIENCA MONDO			30
+ INTERNACIA PEDAGOGIA REVUO			50
+ EUROPA DOKUMENTARO			56

Les revues ci-dessus peuvent être considérées comme neutres vis-à-vis des dogmes politiques ou religieux.

Celles qui suivent sont généralement qualifiées "d'engagées"

+ BIBLIA REVUO		50
+ OOMOTO	revue japonaise (philos. relig.)	6 n°s
ESPERO KATOLIKA		42
FRANCA KATOLIKA ESPERANTISTO		70
+ DIA REGNO	internationale (protestante)	30
SAT-AMIKARO	bulletin mens. des trav. et syndic. franç.	67
SENNACIULO	même tendance mais international	90
+ EL POPOLA ĈINIO	de Chine Populaire - en couleurs	130
	1 an	40
	2 ans	68
	3 ans	96
+ LA KANCERKLINKO	d'avant-garde, politique et culturel	4 n°s
		55

Vous pouvez également vous procurer des vignettes gommées (4x3cm) de couleur verte. Chaque feuillet comprend 9 vignettes de textes différents: 2 feuillets 3,50F + 1,60F d'affranch. si non accompagné d'une autre commande. 10 feuillets 17F (franco). 25 feuillets 40F (franco)

Ont également un grand succès des CARTES DE VISITE qui présentent succinctement l'Espéranto. On y trouve l'adresse de UFE et un espace blanc vous permet de personnaliser votre envoi: 8 cartes 6F; 20 cartes 12F.

Figure aussi sur notre catalogue le "Lexique" bien connu de F. LEGER (Espéranto-Français). 1 ex. 8,90F (franco) - 2 ex. 15,80F - 5 ex. 28,50F - 10 ex. 42,10F - 20 ex. 47,50F.

"FACILAJ DIALOGOJ" par A. Lienhardt. 12 dialogues vivants en E° et en français, pour apprendre rapidement à parler la Langue Internationale. Nombreuses questions et réponses didactiques complémentaires. Cassette d'accompagnement avec enregistrement des textes en E°: Le livret seul 29F (franco) - La cassette 33F.

"ESPERANTO, une approche de la Langue Internationale": petite brochure de 60 pages, éditée par l'U.F.E.: 10 F (franco)

NOTE: Ces prix pourront être éventuellement réajustés en fonction d'une variation des tarifs postaux.

*****

D-rº ZAMENHOF admonis: ... "Ni povos venki nur se ni zorgeme konservos al nia lingvo ĝian simplecon kaj facilecon."

Detalan vojo-montrilon kia-maniere obej laù-eble ĉi-tiu gravan admonon vi trovos en la aktuala verko de A.LIENHARDT: "Por multoble pli-vastigi nian movadon, ni ĉiam uzu nur Esperanton tre facile kompreneblan!"

Rezulto de la spertoj akiritaj far la aŭtoro dum lia 50-jara aktiveco kiel gvidanto de kursoj, kontrolanto de manuskriptoj kaj verkanto de libroj kaj de nombro da artikoloj. La libro: 22 FF (afrankite) = 2 kasedoj: 66 FF (afrankite)

psstt!... momenton ni petas!

Se vi jam pagis vian kotizon por ĉi-jaro, vi trovos en ĉi-tiu n^o kelkajn aldonitajn glu-markojn.
NOVAJ U.F.E.-membroj aparte ricevas la membro-kartojn.

- 1/ Jarmarko por ĉiuj niaj membroj (federaciaj kaj aliaj). Vi gluu ĝin dorse de via federacia Membro-karto. (Tiucele vi forigu la sub-paperon... la marko estas memgluebla).
- 2/ Jarmarko por la U.F.E.-membroj; ĝi estas rozkolora por la simplaj membroj, kaj blua por la individuaj membroj. Vi gluu ĝin sur via U.F.E.-membro-karto.
- 3/ La membro-marko-folio de U.E.A. konsistas el = membro-markoj uzendaj por rilati kun UEA-delegitoj; tiuj m.m. atestas vian membrecon (peco gluenda sur ĉiu pet-letero al iu ajn delegito, kies nomo kuſas en la "JARLIBRO"). = la jarmarko por la UEA-membroj. Vi eltondu ĝin kaj surgluu sur via UEA-membro-karto.

Se vi ne ankrau pagis vian kotizon aŭ vian abonon, vi malkovros en ĉi-tiu bulteno novan kotizabelon kaj memorigilon, per kiu vi povos informi nian kasiston pri via kotizo. Jam ne prokrastu vian decidon kaj urĝe pagu vian kotizon. Ni memorigas al vi, ke ĉi-tiu n^o de LA INFORMILO estas la lasta sendita al vi ne renovigas vian abonon.

Orientfranca
E^o-Federacio
1984

UFE 1984

U
E
A
1984
U
E
A

Se via pago interkruciĝis kun la sendo de tiu-ĉi INFORMILO, tiam intertempe via abono ordiĝis kaj la kunsendite alvokilo ne plu koncernas vin!

AL NIAJ EKSTERLANDAJ ABONANTOJ *

En la antaŭa n^o de LA INFORMILO (n^o44) aperis granda kotiz-tabelo, "bedaŭrinde" franelingve, pri la kotizoj kaj abonoj por 1984. Tial ni deziras aparte informi al vi, ke la abono al LA INFORMILO por 1984 estas 30FF aŭ 12 internaciaj kuponoj ("respond-kuponoj" aĉeteblaj ĉe ĉiu Pošt-Oficejo).

Se vi ne jam pagis vian abonon por la nova jaro, bonvolu fari tion sen prokrasto.

Vi povas pagi per simpla pošta ĝiro al nia Pošt-Ĉek-Konto: FEDERATION CULTURELLE DE L'EST POUR L'ESPERANTO = PCK° 1997-72 W NANCY aŭ per sendo de 12 I.R.K-oj al nia kasisto: S-r^o André GROSSMANN, 5, Rue des Pyrénées, F-68390 BALDERSHEIM.

Krome ni deziras informi vin, ke ĉi-tiu n^o (45) estas la lasta sendita al vi, se vi kiel eble plej frue ne renovigos vian abonon. Se vi jam pagis vian abonon, tion vi povas kontroli jene: kiam supre de via adreso sur la banderolo troviĝas kod-numero, kiu komencas per 4 (ekz. 4AC3), tiam vi povas esti certa, ke via abono por 1984 estas pagita.

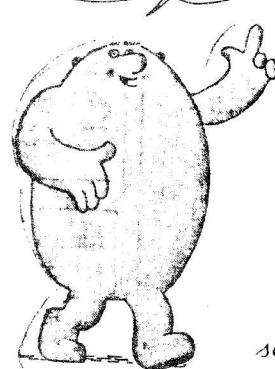
la kasisto, A. GROSSMANN

MEMBROMARKO
UEA 1984

Al niaj korespondantoj: kun kiuj ni interŝanĝas nian federacian bultenon "LA INFORMILO", ni petas, ke ili sendu sian propran bultenon rekte al la redaktejo, kies adreso kuſas ĉi-sube. Antaŭdankon!

LA INFORMILO - Redaktejo - P. DENIS, 5, Chemin de Blamecourt
F-55000 BAR-LE-DUC

**karaj junaj
geamikoj**

J E F O (Junulara Esperantista Franca Organizo),
la Orientfranca Esperanto-Federacio kaj
la Esperanto-grupo de Bar-le-Duc INVITAS VIN al
internacia junulara
**KARNAVALA
SEMAJNFINO
EN BAR-LE-DUC**

16 a ĝis 18 a de marto, 1984

se vin allogas internacia junulara
etoso en historia urbeto, inter-
konatigaj distraĵoj, ludado, kantado kaj muzi-
kado kun la hungaro Feri Floro, maskobalo,
partopreno en urbaj karnaval-procesioj...

Aliĝuskrivantaj viajn nomon, aĝon, alventempon kaj veturnedon, kaj pagante min. 30 F al Lidja BLOCH,
11 rue des Ducs de Bar 55000 BAR-LE-DUC
aŭ telefonu: (29) 76 11 28 (vespere)

KOTIZO: 110 F (80 F por eksterlandanoj);
per tiu eta pago vi partoprenos la programon kaj la manĝojn
de vendredo vespere ĝis dimanĉo vespere; vi tranoktos ĉe
esperantistoj aŭ amas-loĝeje laŭ via prefero; vi povos gasti
antaŭ kaj post la karnavalo.

Gravajn informojn pri la programo, la komuna temo de la Esperanto-grupo en la maskopromenado kaj la maniero atingi la ejon
vi ricevas en alia bulteno post via aliĝo.

BONVOLU NOTI CETERE...

19-25/4: Internacia Junulara Festivalo en Rimini (Italio)

20-23/4: Tute Natura Pasko en Nederlando (arbaro Bennekom)

26-27/5: junulara Semajnfino proksime de Parizo

8-17/6: Internacia Luda Semenario en Norda F.R.Germanio

30/6-2/7: Internacia Renkontiĝo en Parizo

2-6/7: Biciklado Parizo-Boulogne/mer; en ŝipigo al Douvres

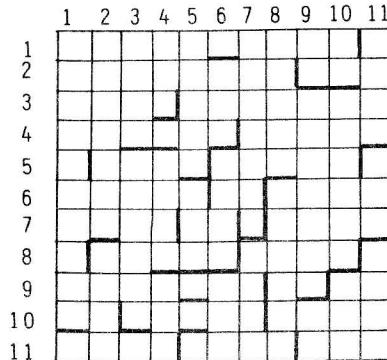
7-13/7: Biciklado Douvres-Swanwick (Anglio)

13-20/7: Internacia Junulara Kongreso en Swanwick (proksime de Derby, Nottingham) pri "Homo kaj mašino"

12-19/8: INTERNACIA RENKONTIGO en LE HAVRE (76), pri "malšato inter popoloj"; aparte malmulte-koste por gejunuloj; vojaĝ-subvencioj por JEFO-anoj.

Pri ĉiuj tiuj aranĝoj informas
JEFO, 4bis rue de la Cerisaie
75004 Paris

HORIZONTALE

1 Doni ion kontraù ion alian. 2 Levkojo - iu. 3 Platformo fiksita sur masto - cetac'. 4 Danĝera gas' - nokta birdo. 5 Cirkllo forma pec' - specio de viburno. 6 Pli malpli aro - prefikso valorpaper'. 7 Likvoraromig' - adverbo - araba ŝtatfunkciul'. 8 Miksaĵo - Ŝlosita kesto. 9 Variigil' por kurent-intenso - pronomo - konjunkcio. 10 Metal' - akre boji - templongec'. 11 Vegetala armil' - Ŝipĉeftrabego - monunu'.

VERTIKALE

1 Mezozoika rampulo. 2 Arta kaūčuk' - gasa miksaĵo. 3 Kiel karakteriza modelo - marĉtrapasiloj - 4 Elemento de tutajo - ra ' por "onklo". 6 Mallonga enskrib' - larĝa zono - sovaĝa celerig' - insekto. 9 Plezursentad' - Romana dio - prepozicio. 10 Por 1 Malnova mezurunuo - taūgeckred' - kampa bird'.

bobirdo - prepozicio. 5 Maloftigi (R) - karesform' por "onklo". 6 Mallonga enskrib' - larĝa zono - sovaĝa celeri'. 7 Aheronti' - profita, helpa (R). 8 Spedio de strig' - insekt. 9 Plezursentad' - Romana dio - prepozicio. 10 Por Instrument' - aro de membroj - je la dua rango. 11 Malnova mezurunuo - taûgeckred' - kampa bird'.

SILABENIGMO

SILABENIGMO Pere de la ĉi-subaj alfabeto ordigitaj "silaboj", malkovri la vortojn, kies difino troviĝas dekstre. la 1a kaj 3a kolonoj, vertikale legataj, formas proverbon.

ab ag ajo al an ano ar rao at bi da dak di do do dro en en eo ep er er fo ga ga ibi id io iso iz jek jo ke ki ko kot kso la le le li lo mio mio mo ni no no noj ob ol op oro ra re rk ro ru ru si so spe su ſko ta ta te ti ti to to to tu tu ug ul ûn ur va va

MALKOVRU LA KODON...

kaj sekve la bildo-
klarigón!

"Of rspzù sfolùmrjhj!...
ni ſrfsuiſ āmbērmùzpo!"

SOLVOI DE LA LASTA I ENTGMQJ:

KRUCVORTENIGMO: *Sagrino mosto amendi rusto plug
efemera rea gelo lern altano
Sir nia zosterlo loes upup revizi
ti sfera edil ro oero lez eol
forestro iono opini ial faul
melon grund do*

SILABENIGMO: "Per pacienco kaj fervoro sukcesas ĉiu laboreo".